

HOFNAR

AMERIKAANSE KOMEDIANT GREG SHAPIRO VERWONDERT ZICH AL EEN KWART

EEUW OVER NEDERLAND

LACHSPIEGEL

voor het land van 'ja, maar'

Met plezier steekt Greg Shapiro de draak met cartooneske Amerikanen als Trump. En net zo graag neemt hij botte Nederlanders op de hak. Op YouTube, in het boek *The American Netherlander* en in zijn theatershow *Leaving Trumpland* houdt de hofnar twee werelden een lachspiegel voor.

door Marie-Thérèse Roosendaal

Hup, gewoon aan de keukentafel, legt Greg Shapiro zijn rechterbeen in zijn nek. Alleen maar om te illustreren dat een artiest zich aan moet passen in coronatijd. „Blijf flexibel met Goeroe Greg!”

„En dat op zijn 52e”, glundert echtgenote Inez de Goede, trots op 's mans gymnastieke lenigheid. Zij, naast zijn geliefde ook zijn manager, zal het fenomeen Shapiro gedurende het gesprek meermaals verklaren en toelichten. Niet gek, zij is de reden dat deze Amerikaan, die 25 jaar geleden Amsterdam aandeed voor wat optredens in comedyclub Boom Chicago, hier voorgoed neerstreek.

Finesses

Een tweetalig vraaggesprek wordt het. „Greg spreekt goed Nederlands, maar hij is geestiger in het Engels”, zegt Inez.

Greg: „Dat zit hem in de finesse van de taal. We hebben onze dochter en zoon, nu 19 en 16 jaar tweetalig opgevoed. Als Inez Nederlands met hen spreekt, luister ik niet eens, omdat het niet voor mij bedoeld kan zijn. De kinderen zijn mijn taalpolitie, ze verbeteren me voortdurend als ik Nederlands spreek. Dus spreek ik thuis alleen Nederlands met de enige die naar me luistert en niet eigenwijs terugpraat: de hond.” De zwarte Labrador kwispelt, alsof hij inderdaad weet dat het over hem gaat. „Ik maak taalfouten. Zo bood ik iemand in de trein aan om achterop te rijden, omdat ik daar goed tegen kan. Ja, dat had achteruit moeten zijn.”

„Als familieleden in Amerika mij Nederlands horen preken, vinden ze mijn toon raar, zo laag en gedempt.” Zet een keel op. „Maar zo klinkt Nederlands niet.” Kelderden zijn opdrachten

in coronatijd van 100% naar 0%, kropen ze voorzichtig weer naar 50, om weer naar 0 te gaan, nu is er werk zat. Met zijn verkiezingsconferentie *Leaving Trumpland* toert hij tot en met 18 december door het land en zijn boek *The American Netherlander, 25 years of Expat Tales*, komt uit.

Rode draad

Leven in twee werelden is de rode draad van zijn bestaan geworden. „Ik heb geen meervoudige persoon-

'Thuis praat ik alleen met de hond Nederlands'

lijkheid, maar een *multiple nationality disorder*.” Een meervoudige nationaliteitsstoornis, dus.

Natuurlijk was hij al een grote naam onder de stand-upcomedians, maar zijn naam werd wereldwijd gevestigd toen hij bijna vier jaar geleden door Zondag met Lubach gevraagd werd om met Trump-accent het filmpje *The Netherlands Second* in te spreken. „Toen ik de frase *grab 'em by the pony las*, was ik verkocht. Zó goed!” En dat was het, de video ging viral, miljoenen hoorden zijn imitatie. „Familie en vrienden in Amerika stuurden me het linkje. 'Echt iets voor jou', zeiden ze. Mijn moeder ook. Ik zei: 'Mam, dat ben ik.'”

Lijkt de komiek voor geen millimeter op de oranjegekleurde, geel-gekleurde president, ook zonder pruk of schminck transformeert hij tot The Donald. Daar zit de president, open mond, getuige lipjes, kleine gebaartjes, een slepend stemgeluid. „Ik imiteerde hem al jaren.” Vraag hem Obama te doen en daar zit Barack, en hij zet net zo goed een levensechte

Bill Clinton neer. „Ik oefen nu op Joe Biden, hij klinkt als een mix van Clint Eastwood en Mister Rogers.”

In de piepzak zat hij niet toen Trump met Covid-19 moest afreizen naar het ziekenhuis. „Nee, hij blijft goed materiaal voor mijn show. Postuum wordt hij nóg gekozen! Of hij vertrekt met een vliegtuig vol cash zoals de eerste de beste dictator. En mijn show gaat niet zozeer over Trump, maar meer over mij.”

„Toen ik definitief besloot niet naar Amerika terug te keren, vroeg mijn familie zich af waarom. Tuurlijk, Nederland was wel

oké, maar Amerika was toch het beste. Waarom zou ik genoegen nemen met het op-een-na-beste? Holland, dat was toch dat landje van junks en drugsdealers, van opa-moordenaars, babykillers en linkshandige pedofielen.” Grijnst. „Spreek ik daar Nederlands op aan zeggen ze: 'Nee, hoor, je hebt het over België.'”

Verslaafd is hij geraakt aan het land waar softdrugs gelegaliseerd zijn, maar waar de huisarts niet te bewegen is je antibiotica te geven, zo valt in zijn boek te lezen. Heb je al jaren hoofdpijn? Neem rust. Arm afgebeten door een inkttvis? Neem rust. En dan vraagt de dokter ook nog standaard: „Wat denk je zelf dat je hebt?” Herkenbaar is het.

Eigenaardigheden

Zijn verhalen verraden een scherpe observatie en het vermogen overal de gekigheid van in te zien. Mee-dogenoos legt hij onze eigenaardigheden bloot. „Nederlanders vinden dat leuk, die doen graag aan zelfspot. Amerikanen zijn daar niet zo van. Engelse komieken

Greg Shapiro kijkt als Amerika anders naar Nederland, het 'op één na beste land'. „Is er vergaderd en een besluit genomen, het doel waarvoor je allemaal rond de tafel zit, komt iemand daar een dag later op terug. 'Ja, maar moeten we er toch niet nog even over praten?’”

FOTO
MATTY VAN
WIJNBURGEN

zijn tegen mij dat ironie zo over mijn hoofd afbuigt.”

Greg Shapiro is een geboren verhalenverteller, zegt Inez. „Soms weten wij thuis niet meer of het een verhaal is of dat we het echt zo beleefd hebben.” Zoals gezegd, om de liefde bleef hij in ons land. „Ik trof hem op kantoor, een lange slungel in korte broek. Toen ik hem op het toneel zag, in pak, sloeg ik steil achterover. Wów! Hij past goed in dit land, van nature is hij, anders dan de meeste Amerikanen, bescheiden en niet van de borstklapperij.”

Op zoek naar de Neder-

landse identiteit, een hoofdstuk waar zelfs de mateloos populaire Máxima al eens schrammen door opliep, ontrafelt Shapiro al onze tegenstellingen genadeloos. Zo doen wij niet aan hiërarchie maar staan we als bedremmelde peuters op een rijtje als de koning op bezoek komt. Beroepen we ons op onze onafhankelijke geesten, maar staat overeenstemming met de groep voorop.

Is de Nederlander heel liberaal en open, tegelijk is er die calvinistische inborst van 'doe gewoon'. „Die ene krab die omhoog wil klaute-

ren uit de krabbenmand, wordt door de rest omlaag getrokken. En stiekem zijn Nederlanders heel trots op hun land, maar ook weer wars van chauvinisme. Amsterdammers zijn de eersten om te zeggen dat ze in een kneuterig dorp wonen. Nee, dan New York, dát is een stad.”

Promoten

Shapiro stelt voor dat we een cheerleader inhuren om ons landje te promoten. Vraagt hij in een zaal wie er goed Engels spreekt, gaat er niet één hand omhoog. Vraagt hij wie er beter En-

gels spreekt dan een Fransman, gaan alle handen de lucht in. „Nederlanders willen niet de eersten zijn, maar wel beter dan de rest.”

Waar de komiek aan moest wennen is onze ongehoorlijke directheid. In zijn boek omschrijft hij die als van iemand die een cocktail van waarheidsserum en Tourette achterover heeft geslagen.

Springt verschrikt op: „Ik móét wat eten, anders gaat het niet goed.” Om vitaminespillen gaat het, een handjevol dat hij bij elkaar schudt uit verschillende busjes.

'Nederlanders doen graag aan zelfspot'

Inez: „Hij merkt het meteen als hij ze niet geslikt heeft.” Typisch Amerikaans, vinden wij zelfgenoegzaam. Nog meer Amerikaanse overdrevenheid. „Tippen, van een restaurant-bon van 77 euro maakte ik 90 euro. Vijftien procent fooi. Inez vond me een uitslover, dus rekende ik 80 af. Drie euro fooi, in New York had ik een dienblad

naar mijn hoofd gekregen, hier bedankte de ober hartelijk.”

Botte bediening

Nou is het serviceniveau hier ook allerbelabberst. „Was ik in Amerika, had ik een uur voor een kleine familiereünie, bleef serverster 'mijn naam is Amy' maar doorpraten aan ons tafeltje. Waar ik vandaan

kwam, oh, Amsterdam, nou daar was ze ook geweest, blablaba. Toen ik vriendelijk zei dat ik maar kort de tijd had voor mijn terugvlucht en dat ik graag bij wilde praten met mijn familiekringetje, wijdde ze uit over haar familie. Wat verlangde ik naar de botte bediening van hier, waar het personeel zelfs geen tijd heeft om af te rekenen.”

Land van eeuwig en altijd 'ja maar'. „Is er vergaderd en een besluit genomen, het doel waarvoor je allemaal rond de tafel zit, komt iemand daar een dag later op terug. 'Ja, maar moeten we

er toch niet nog even over praten?' Huren ze een komiek voor een evenement. Goed idee, juist iedereen. De dag erna is het: Ja maar, wat als de baas geen humor heeft? Ja maar, wat als die cabaretier een foute grap maakt?’”

Stereotype

Op de bladzijden over Zwarte Piet, trekt hij ons in het belachelijke. „Wat als Amerikanen zich zouden verklaren als een Nederlands stereotype? Bucktooth Dutchie, een figuurtje zonder kin, met hoog voorhoofd, vooruitstekende ko-

nijnentanden en ronddra- vend als Anky van Grunsven op een paard dat net een hele spacecake op heeft? Dat zou best als discriminerend worden ervaren, zijn, denk ik zo.”

Greg Shapiro blijft zich verbazen. Hij lacht zich rot als hij op een schrijfblokje Notities ziet staan. „No tities. In de bioscoop houd ik de winegums die ik uit de zak haal altijd eerst tegen het licht. Als je er niet doorheen kunt kijken is het drop. I drop it, onmiddellijk. Wat is dit voor een land dat iets zouts met salmiaks- maak voor snoep houdt?’”

